ორი ტაიმი _ ორი პოლუსი

საკმაოდ გაურკვეველი გრძნობით ვტოვებდით 21 მარტს თბილისის “ლოკომოტივის” სტადიონს. გათამაშების ცხრილში კი ჩავიწერეთ მოგება სსრ კავშირის ექს და ვიცე-ჩემპიონთან _ კიევის “დინამოსთან”, მაგრამ ეს ციფრები _ 2:1 _ ვერ იყო გამოყვანილი მთლად დამაჯერებელი, მტკიცე, ლამაზი კალიგრაფიით. ნაწერს ხელის კანკალი ეტყობოდა. კანკალი ეტყობოდა თბილისელთა თამაშსაც.

თითქოს პარადოქსია: უსაყვედურო ფეხბურთელებს, რომლებმაც ასეთი მძიმე მატჩი გადაიტანეს და 2 ქულა მოიპოვეს. რას ერჩით გამარჯვებულს _ მას ხომ არ ასამართლებენ?

მაგრამ ვინა თქვა, რომ გამარჯვებულს არასოდეს ასამართლებენ? ის პრეტენზიები, რომლებიც ამ მატჩის, უკეთ, მისი მეორე ნახევრის მიხედვით გაუჩნდათ გულშემატკივრებს დინამოელთა მიმართ, სავსებით სამართლიანია. მითუმეტეს, რომ გუნდის ხელმძღვანელობამაც სწორად შეაფასა თავის ფეხბურთელთა თამაში: მხოლოდ ხურცილავას, ხინჩიკაშვილს, კუტივაძეს, მეტრეველს, გ. და ლ. ნოდიებს დაუწერეს შეფასება “3”, დანარჩენები კი “ოროსნები” გამოვიდნენ (ილიადი შეუფასებელი დარჩა).

არიან თუ არა ჩვენი ფეხბურთელები ასეთი მკაცრი განაჩენის ღირსი? მოუგო კიევის “დინამოს”, განა ასე იოლია? კიეველებს, 1966 წლიდან მოყოლებული, საბჭოთა ფეხბურთში აბსოლუტური მონოპოლია ეკუთვნოდათ სამი წლის მანძილზე. პირველობას ისინი იგებდნენ ისე, რომ, ფაქტიურად, არცა ჰყოლიათ კონკურენტი _ 5-9 ქულის განსხვავებით. ამ გუნდმა დაამკვიდრა ახალი, თანამედროვე, პროგრესული ფეხბურთი, გაბედულად თქვა უარი ცნობილ ოსტატებზე, რომლებიც ვერ ეგუებოდნენ ამ ახალ სტილს და თავისი რიგები გადაახალისა ისე, რომ შექმნა, ასე ვთქვათ, “წლების მარაგი” ახალგაზრდა ფეხბურთელთა სახით.

სამი წლის ბატონობა ცოტა არაა. მაგრამ შარშან კიეველთა თამაშს რაღაც ბზარი გაუჩნდა. გაიხსენეთ მათი შარშანდელი შეხვედრები “სპარტაკთან”, ცსკა-სთან და სხვებთანაც. ამ მატჩებში კიეველები ძველებურად თამაშით აღარ გამოირჩეოდნენ. ისინი ახლაც ვაჟკაცურად იბრძოდნენ, თავს იკლავდნენ, მაგრამ, როგორც ჩანს, მეტისმეტად ცდილობდნენ, ამას კი მოსდევდა ნერვიულობა, უხეშობა, ხშირად _ უსისტემობაც.

ალბათ ეს იყო მიზეზი, რომ უფროსმა მწვრთნელმა ვ. მასლოვმა წლეულსაც გაცხრილა თავისი კოლექტივი და მოთამაშეთა საკმაოდ დიდ ჯგუფს მისცა სხვა გუნდებში გადასვლის საშუალება. ჯერ ძნელი სათქმელია, თუ რა შედეგს მოუტანს კიეველებს ეს ახალი გადაადგილებანი, მაგრამ ის კი ფაქტია, რომ მათ I ტურში ძლივს მოუგეს უმაღლესი ლიგის დებიუტანტს _ ორჯონიკიძის “სპარტაკს” (1:0) და ასეთი მოკრძალებული აქტივით ჩამოვიდნენ თბილისში.

ეს გრძელი ეპისტოლე იმიტომ წავუმძღვარეთ თბილისისა და კიევის დინამოელთა კალენდარული მატჩის სარეცენზიო წერილს, რომ თბილისელებს მეტი სითამამით და გაბედულებით, უფრო სოლიდურად უნდა ეთამაშათ ექს-ჩემპიონის წინააღმდეგ, მითუმეტეს, რომ მე-10 წუთისთვის მათ ისეთი დიდ ფორა მიიღეს ანგარიშში, როგორიცაა 2 უპასუხო ბურთი.

თქვენ გახსოვთ, როგორ მოხდა ეს ყველაფერი. მე-3 წუთზე კიეველები დაჯარიმდნენ ასათიანთან ბრძოლაში, საშიში თითქოს არაფერი იყო, ვინაიდან სასჯელის წერტილი კარს დაახლოებით 30 მეტრით იყო დაცილებული, მაგრამ კუტივაძემ ისეთი ხელოვნებით, გამოზომილად, ზუსტად, ლამაზად დაარტყა, რომ შეიძლება მხოლოდ ინანო, რატომ არ ჰქონდათ ფეხბურთზე სასწავლო ფილმის გადამღები შესაბამის ადგილებზე განლაგებული აპარატები. გოლი შესანიშნავი გამოდგა.

მოულოდნელი იყო ეს გოლი? რა თქმა უნდა, არა. და როცა მე-9 წუთზე მეტრეველის ტაქტიკური მანევრის შემდეგ მარჯვენა ფლანგზე ბურთის გათამაშების საუკეთესო შესაძლებლობა შეექმნათ ასათიანს, კუტივაძესა და გ. ნოდიას, კომბინაცია შესრულდა ტემპში, შეუცდომლად და დამთავრდა ნოდიას მკვეთრი, სწრაფი დარტყმით _ 2:0.

10 წუთში 2 გოლი! ეს დააბნევს ვისაც გნებავთ, მაგრამ დააბნევს იმ შემთხვევაში, თუ ასე დაწინაურებული გუნდი შემდეგშიც ყველაფერს გააკეთებს წარმატების გასამტკიცებლად და დარჩენილ 80 წუთს გამოიყენებს არა პასიური, პანიკური თავდაცვისთვის, არამედ გაშლის და განავითარებს იერიშებს, თვით თამაშის მსვლელობით დააჯერებს მეტოქეს, რომ მას ხსნა აღარ ელის, რომ საქმე უკვე მოთავებულია.

მოხდა კი პირიქით. თბილისელთა დაცვაში პანიკამ სტუმრების პირველივე კონტრშეტევისას იჩინა თავი. ხურცილავა პერსონალურად დარაჯობდა ბიშოვეცს, კიეველთა სხვა ფორვარდები კი სულ იოლად პოულობდნენ თავისუფალი მოქმედების საშუალებას, პოულობდნენ დაუცველ ადგილებს და ყოველ თავიანთ იერიშს სახიფათო მომენტით ამთავრებდნენ. პირველი ტაიმი თბილისელებმა ასე თუ

ისე კარგად დაამთავრეს, ფორვარდები საკმარისად მოძრაობდნენ, ნახევარდაცვა მათ დამაკმაყოფილებლად ეხმარებოდა, დაცვაც, თუმცა გაჭირვებით, მაგრამ მაინც აღწევდა თავს ხიფათს.

მაგრამ მეორე ტაიმი პირველის აბსოლუტურ კონტრასტს წარმოადგენდა. თბილისელთა საიერიშო კომბინაციებში დაირღვა მეტრეველ-კუტივაძის წყვილი (ამ უკანასკნელმა ფეხი იტკინა) და გაუქმდა გუნდის ძალიან ძლიერი, ეფექტური დუეტი. დაცვაში ისევ იჩინა თავი ჭელიძის არყოფნამ, ნახევარდაცვის ხაზი, როგორც მებრძოლი რგოლი, თითქმის მთლიანად მოიშალა და კიეველები შუა მინდორზე თამაშობდნენ ისე, როგორც მოეპრიანებოდათ: შეუფერხებლად, წინააღმდეგობის გარეშე. ვინ მოთვლის, ამ პერიოდში რამდენი სახიფათო მომენტი შეიქმნა ჩვენს კართან, რამდენჯერ გადავურჩით აშკარა გოლს... აღნიშვნის ღირსნი არიან მხოლოდ ხინჩიკაშვილი და ურუშაძე, რომელმაც შეძლო პუზაჩის მიერ ორიოდე მეტრიდან დარტყმული ბურთის მოგერიება.

ეტყობა, კიეველები მართლა შორს არიან თავიანთი შარშანწინდელი ნიმუშისგან, თორემ ამ 45 წუთის განმავლობაში გაცილებით მეტს მიაღწევდნენ. მათ მხოლოდ ისღა შეძლეს, რომ ბიშოვეცმა 52-ე წუთზე გაქვითა ერთი გოლი.

ამიტომ იყო, რომ თბილისელ მაყურებელს გულზე მოეშვა, როცა მსაჯმა პ. კაზაკოვმა 90-ე წუთის დასასრულს საფინალო სასტვენი მისცა. მან თბილისის "დინამოს" გამარჯვება აღნიშნა, თუმცა იმ დროისთვის ჩვენი გუნდის კართან მომენტი მომენტზე იქმნებოდა და ანგარიშიც სულ ბეწვზე ეკიდა.

თავგამოდებული, უშეღავათო ბრძოლა პირველიდან ბოლო წუთამდე, აი, რა არის საჭირო მაშინაც კი, როცა თამაშს იწყებ და სულ მცირე ხანში 2 გოლით უსწრებ მეტოქეს.

ბ. ქორქია.
"ლელო", 24 მარტი, 1970 წ.